

ת"פ 37159/06/16 - מדינת ישראל נגד מוחמד בשיטי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37159-06-16 מדינת ישראל נ' בשיטי

לפני כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד בשיטי

הנאשם

גזר דין

הרקע:

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1), (2) ו-(3) לחוק העונשין תשל"ז - 1977, והתפרעות, לפי סעיף 152 לחוק הנ"ל. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעונש.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 10/6/2016, בסמוך לשער הגוואנמה בהר הבית, תקפו עשרות צעירים, בהם הנאשם, שוטרים שהיו במקום. הצעירים תקפו את השוטרים בדחיפות ובמהלומות, וידו לעברם אבנים. הנאשם, שהבחין בשוטר שגבו מופנה אליו, הרים מחסום משטרתי מברזל, התקרב אל השוטר והטיל את המחסום לעבר השוטר ממרחק של צעדים ספורים. השוטר, שלא הבחין כלל בנאשם, הוטל לקרקע מעוצמת הפגיעה. כתוצאה מהאמור נחבל השוטר בגב העליון, בידיים ובברך ימין, ונגרמו לו רגישות באיברים אלו והגבלה זמנית בתנועה, והוא נזקק לטיפול רפואי ולתקופת החלמה.

במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי ההתפרעות באה לידי ביטוי בזריקת המחסום המשטרתי על ידי הנאשם.

תמצית טיעוני הצדדים:

2. המאשימה מבקשת להטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה של 16 חודשים, מאסר על תנאי וקנס משמעותי ומרתיע.

המאשימה טענה כי הנאשם נטל חלק בהתקהלות אסורה שמטרתה להפר את השלום ולפגוע בשלטון. בניגוד לדברי הנאשם לפני שירות המבחן, כי התנהל באופן אימפולסיבי ופיזי, הוא נטל יוזמה, ובחר להטיל את מחסום הברזל על השוטר.

לסברתה, מתחם העונש ההולם למעשיו של הנאשם נע בין 14 חודשי מאסר בפועל לבין 32 חודשי מאסר בפועל.

לזכותו של הנאשם זקפה המאשימה את העובדה שהוא נעדר עבר פלילי, את הזמן השיפוטי שחסך ואת האחריות שנטל על מעשיו.

לנוכח האמור טענה המאשימה כי העונש המתאים לנאשם מצוי בחלקו העליון של השליש התחתון של מתחם העונש ההולם אותו ביקשה לאמץ.

3. ההגנה מצדה בקשה לפעול בהתאם להמלצת שירות המבחן, ולהטיל על הנאשם עונש מאסר לתקופה קצרה ככל שניתן, שירוצה בדרך של עבודות שירות.

הסנגור בטיעונו לא התעלם מחומרת מעשה העבירה שביצע הנאשם, אותו כינה "מעשה שלא יעשה" ו"מעשה המעורר סלידה". יחד עם זאת טען כי הנאשם לא פעל ממניע אידאולוגי, ולא מתוך כוונה לפגוע במשטרה, אלא באופן אימפולסיבי. לדבריו, האירוע כולו נמשך פרק זמן קצר ביותר, ולא נגרמו במהלכו פגיעות ממשיות. משכך, ובהסתמך על פסיקה שהציג, טען הסנגור כי מתחם העונש ההולם מתחיל בעבודות שירות, ולא במאסר מאחורי סורג ובריח.

הסנגור פירט כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הביע עליהם חרטה, עמד בצו פיקוח מעצרים, השתתף בקבוצה טיפולית, שהה במעצר ממש במשך קרוב לחודש, והיה נתון במעצר בית מלא כ-9 חודשים. עוד ציין הסנגור כי הנאשם הינו אדם חיובי בעיקרו, אשר שילם מחיר על מעשיו, שכן בעקבות הסתבכותו בוטלה חתונתו המתוכננת עם ארוסתו דאז. לדבריו, עונש מאסר בפועל ממש יחבל באופן מוחלט בסיכויי שיקומו של הנאשם, כאשר על פי תסקיר המבחן הסיכויים לשיקומו גבוהים ביותר.

4. הנאשם בטיעונו הביע צער על מעשיו, והתחייב שלא לשוב עליהם עוד.

תסקיר שירות המבחן:

5. שירות המבחן פירט בתסקירו את נסיבותיו האישיות, המשפחתיות, החינוכיות, התעסוקתיות והנורמטיביות של הנאשם.

שירות המבחן ציין כי הנאשם, צעיר כבן 27, שהה בצו פיקוח מעצרים למשך 6 חודשים, שיתף פעולה, הגיע לפגישות, שיתף בקשייו וביטא רצון לעבור תהליך שינוי של דפוסים בעייתיים. עוד ציין שירות המבחן כי מעסיקו של הנאשם מכיר אותו תקופה ממושכת, מקיים עמו קשרים טובים, מרוצה מעבודתו, מודע לביטול חתונתו ומבקש לעזור לו.

הנאשם קיבל על עצמו אחריות לביצוע העבירות, מסר כי התנהל באופן אימפולסיבי ופיזי, מתוך לחץ ופאניקה שחוה עם ההמולה וההתרגשות, על רקע גז פלפל בו נעשה שימוש באותה העת.

שירות המבחן התרשם כי להליכים נגד הנאשם, למעצרו ולתנאים המגבילים שהוטלו עליו, יש השפעה אפקטיבית עליו. הם חידדו לו את חומרת העבירות, את גבולות האסור והמוותר וחיזקו את ההרתעה מפני חזרה על מעשים דומים בעתיד.

שירות המבחן העריך כי לעונש מאסר בפועל עלולות להיות השלכות קשות ופוגעניות בנאשם, שכן זה יחשוף אותו לערכים שוליים ועברייניים, יוביל לפגיעה בו ויחבל בהמשך התפתחות חייו באופן תקין. לפיכך, לאור האמור ולנוכח גילו הצעיר, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו של"צ וצו מבחן. לחילופין, אם בית המשפט יראה לנכון להטיל על הנאשם עונש מאסר, שיהיה זה במסגרת עבודות שירות, לתקופה קצרה ככל שניתן.

דין ומסקנות:

6. תקיפתו של שוטר הממלא את תפקידו פוגעת לא רק בשלומו, בבריאותו ובזכויותיו של השוטר ככל אדם הזכאי לשמירה על זכויות אלה, אלא פוגעת גם בשלטון החוק, וביכולתו של השוטר למלא את תפקידו ולהילחם בפשיעה.

בהתייחס לעבירות דומות נקבע בפסיקה כי:

"העבירה של תקיפת שוטרים והעלבתם הינה עבירה חמורה הפוגעת באושיות שלטון החוק. השוטרים עמלים יומם ולילה להבטיח את הסדר הציבורי ואת בטחון הציבור ושלומו. הם חשופים לפגיעה מצד עבריינים והם יותר מכל בעל תפקיד אחר, זקוקים להגנתו של בית המשפט בכך שיכביד את ידו על מי שפוגע בהם ומעליב אותם."
(ע"פ (חי') 15150-11-08 אבו שקארה נ' מדינת ישראל 22/1/2009)

כאמור, הנאשם ניצל את העובדה שהשוטר לא הבחין בו, ובזמן שגבו הופנה אליו, הטיל לעברו מחסום משטרתי מברזל, בעוצמה שהביאה לכך שהשוטר הוטל לקרקע, נחבל באברים שונים בגופו ונזקק לטיפול רפואי ולימי החלמה. בכך פגע הנאשם פגיעה של ממש בערכים החברתיים המוגנים האמורים.

7. המתואר לעיל, בנוגע לנזקים שנגרמו לשוטר כתוצאה מפגיעת המחסום בו ונפילתו, לא מאפשר לקבל את טענת ההגנה כי הנאשם לא גרם במעשיו לפגיעה ממשית. לעומת זאת, עובדות כתב האישום מתיישבות עם עמדת ההגנה כי הנאשם לא פעל לאחר תכנון מראש, אלא באופן ספונטני, על רקע ההתרחשויות המפורטות בכתב האישום.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הינו מלא. הנאשם, ורק הנאשם, הוא שהטיל את מחסום הברזל לעבר השוטר וגרם לפציעתו.

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה פורט לעיל. הנזק שנגרם בפועל אינו אלא התממשותו של הנזק הצפוי.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה לא צוינו מפורשות בכתב האישום. אולם הנסיבות המפורטות בו, השתתפותו של הנאשם יחד עם עשרות אחרים ביידוי אבנים לעבר שוטרים, בדחיפות ובמהלומות, מדברות בעד עצמן. גרסת הנאשם לפני שירות המבחן, כי ברקע למעשיו עומד שימוש שנעשה בגז פלפל, אינה עולה מעובדות כתב האישום, וממילא לא ניתן לקבלה. מכל מקום, גם אם כך היו פני הדברים, לא היה בעובדה זו לשמש נימוק לקולא.

8. לאור האמור, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה (ראו: רע"פ 1544/16 זבידאת נ' מדינת ישראל 25/2/2016, ת"פ (רמ') 20422-10-15 פרקליטות מחוז מרכז נ' גורמס 3/11/2016 והפסיקה הנזכרת בו) אני סבור כי מתחם העונש ההולם למעשי העבירה שביצע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בפועל ממש לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

אינני מתעלם מגזרי הדין אליהם הפנו הצדדים בטיעוניהם, לתמיכה בעמדתם ביחס למתחם העונש ההולם ומדיניות הענישה הנהוגה. אולם, הפסיקה אליה הפנתה המאשימה נוגעת לנאשמים בעלי עבר פלילי משמעותי, אשר נסיבות העבירות שביצעו חמורות ביחס למעשיו של הנאשם. לעומת זאת, הפסיקה אליה הפנה הסנגור נוגעת לנאשמים שניסיונם לתקוף שוטרים לא צלח, הם ולא פגעו בהם בפועל, ופעולותיהם לא כוונו לפגיעה בשוטר מסוים באופן ממוקד, תוך ניצול סיטואציה שהוא לא הבחין בסכנה האורבת לו מאותו נאשם.

9. לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה הנ"ל יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את פגיעה שתיגרם לו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו ומהעונש שיוטל עליו, ואת פרקי הזמן הממושכים בהם שהה במעצר מאחורי סורג ובריש ובתנאים מגבילים. עוד יש להתחשב בנזקים שנגרמו לו כתוצאה מביצוע העבירה וההליכים שננקטו נגדו בעקבותיה, ובהודאתו, אשר יתרה את הצורך להעיד את השוטר בו פגע הנאשם, וחסכה מזמנם של העדים האחרים המפורטים בכתב האישום, זמנם של הצדדים ומשאבי המערכת. עוד עומדים לזכותו של הנאשם עברו הפלילי הנקי, ההליך הטיפולי עמו שיתף פעולה במסגרת צו פיקוח המעצרים בו היה נתון, ונסיבותיו האישיות המפורטות בתסקיר.

לנוכח האמור סבורני כי העונש המתאים לנאשם מצוי ברף התחתון של מתחם העונש ההולם הנ"ל. אולם, המלצתו העונשית של שירות המבחן חורגת חריגה של ממש ממתחם העונש ההולם, ולא ניתן לאמצה.

10. אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:

- א. מאסר למשך 5 חודשים, בניכוי ימי מעצרו מיום 10/6/2016 ועד ליום 5/7/2016. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר ניצן ברמלה ביום 19/11/2017 עד לשעה 9:30.
- ב. מאסר למשך 6 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר אם יעבור עבירה של תקיפת שוטר לפי סעיף 274 לחוק העונשים תשל"ז - 1977.
- ג. קנס בסך 2,500 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 5/2/2018.

5129371 זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י' חשוון תשע"ח, 30 אוקטובר 2017.